

Zabezpečení zdraví

Mirka Wildmannová

Zdravotní politika (dnešní pojetí)

= na základě platných zákonů a konvencí je to cílevědomá činnost státu zaměřená na ochranu, podporu a obnovu zdraví obyvatelstva

Zahrnuje dva druhy aktivit:

- Aktivity zaměřené k léčení**
- Aktivity ve směru ochrany a podpory zdraví ve směru zamezení vzniku nemoci**

***Úloha státu:* hlavní subjekt zdravotní politiky**

System zdravotní péče

- **Organizační celek uspořádaných vztahů mezi veřejností (pacienty), poskytovateli zdravotní péče a dalšími subjekty (financující subjekty, vládní subjekty, zdravotnická legislativa)**

Zdraví

- **Nemá hodnotu statku, nemůže být předmětem koupě a prodeje**
- **Předmětem směny mohou být zdravotnické služby, léky, speciální zdravotní materiál**
- **Je soukromým i veřejným zájmem**
- **Základní existenční potřeba člověka**
- **Zboží zvláštního charakteru**
- **Grossmanova teorie: zdraví jako investiční zboží**

Zdraví jako zboží – působící faktory

- **Externality** – objevují se v případech, kdy vedle užitku vyplývajícího z užívání zboží nebo služby se objevují ztráty při využívání statku nebo zboží
- **Meritorní zboží jako problém spotřebitelské racionality**
- **Nejistoty a rizika**
- **Působení monopolu**

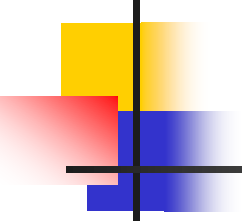
Nejdůležitější faktory, které ovlivňují zdravotní stav člověka

- **Nezdravotnické faktory:** kvalita výživy, možnost odpočinku, tělesná zdatnost, spotřební zvyklosti, druh povolání, kvalita bydlení
- **Zdravotnické faktory:** ovlivňují zdravotní stav populace 10-15%

Vzestup poptávky po zdraví nemusí být spojen s růstem poptávky po zdravotní péči

- **Investice do zdraví jsou vždy pozitivní**
- **Zásoba zdraví nemůže klesnout pod určitou minimální úroveň**
- **V životním cyklu klesá zásoba zdraví vlivem stárnutí člověka**
- **Zvyšování požadavků na zdraví nemusí být pokaždé spojováno s růstem požadavků na kvalitní zdravotní péči**

-
-
- **Kapitál zdraví ovlivňují nejen změny věku člověka, ale i jeho příjmy**
 - **Míra znehodnocování zásoby zdraví v průběhu životního cyklu kolísá – v závislosti na biologických změnách**
 - **Zdravotní péče je pouze jedním ze způsobů zvyšování zásoby zdraví**

Nutnost státních zásahů

- **Řešení přístupu ke zdravotní péči pro sociálně slabé**
- **Objektivní potřeba ochrany, podpory a obnovy zdraví**
- **Objektivní potřeba zajistit společensky efektivní alokaci veřejných zdrojů**

Potřeba státních intervencí na trhu zdravotní péče:

- **Nedokonalá konkurence na trhu zdravotnických služeb**
- **Informační převaha poskytovatele zdravotní péče nad pacientem**
- **Faktor nejistoty na trhu zdravotnických služeb a nekomplexnost tohoto trhu**
- **Zdravotnické služby jsou smíšené kolektivní statky**
- **Externality vyplývající ze spotřeby zdravotnických služeb**
- **Některé zdravotnické služby jsou tzv. **statky pod ochranou****

Modely poskytování zdravotní péče

- **Poskytované netržní formou (na základě daní, transferových plateb)**
- **Poskytované polotržní formou (financování: veřejné zdroje, soukromé zdroje)**
- **Poskytované tržní formou (přímé platby, komerční pojištění)**

Garance zdravotní péče

- **Z hlediska finanční dostupnosti**
- **Z hlediska časové dostupnosti**
- **Z hlediska místní dostupnosti**
- **Garance kvality: stát zabezpečuje vzdělávání, kontrolu léčiv, pravidla pro skladování apod.**

Negarantovaný model zdravotní péče

- **Stát realizuje svůj zájem pouze k některým skupinám populace**

Garantovaný model zdravotní péče

- **Založen na centralizaci finančních prostředků k financování, přerozdělování na principu solidarity**

Profinancování činnosti zdravotnických zařízení z pojistného fondu:

- **Platba za výkon**
- **Platba za diagnózu**
- **Platba za ošetrovací den**
- **Kapitační platba**
- **Účelové paušály**
- **Bonifikace**

Literatura:

- **Krebs, V. a kol.: Sociální politika. Praha: ASPI, a.s., 2010, kapitola č. 15**
- **www.mzcr.cz**